

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน การได้รับการนิเทศงาน การได้รับสิ่งสนับสนุน และงบประมาณ การปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ เจตคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเรียงลำดับตาม วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หรือสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
- 1.2 เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
- 1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

2. สมมติฐานการวิจัย

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน การได้รับการนิเทศงาน การได้รับสิ่งสนับสนุนและงบประมาณ การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน เจตคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2.2 ระดับในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีเวลาปฏิบัติงานในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 600 คน มาคำนวณหารกลุ่มตัวอย่าง จากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane. 1973 : 727) จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 240 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบและแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยก่อนนำไปเก็บข้อมูลได้ผ่านการแนะนำปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพร้อมกับการนำไปทดลองใช้ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

3.3 การเก็บข้อมูลจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยการนัดอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามวัน เวลา และสถานที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขนัดหมายให้ โดยคำนึงความสะดวกของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นสำคัญ โดยผู้วิจัยร่วมกับผู้ช่วยเหลือเก็บข้อมูล ให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตอบแบบสอบถาม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล คือ รวบรวม และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ค่าประสิทธิสัมสัมพันธ์ และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุเชิงเส้น

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า

4.1 ข้อมูลทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.1 สำหรับอายุของอาสาสมัครสาธารณสุข มีอายุอยู่ช่วงระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 สำหรับการประกอบอาชีพนั้น พบว่ามีการประกอบอาชีพการเกษตรมากที่สุดถึงร้อยละ 42.1 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานนั้น ส่วนใหญ่

ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.8 สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน พบว่า ตั้งอยู่บ้านอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)คิดเป็นร้อยละ 82.9 การได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่ พบว่าได้รับการนิเทศงานจำนวน 1 ถึง 5 ครั้งในรอบปี คิดเป็นร้อยละ 45.4 การได้รับสิ่งสนับสนุนและงบประมาณ พบว่ามีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 52.5 และไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 47.5

4.2 ศึกษาหาระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า

4.2.1 ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่าระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ $2.84 \pm .37$ และการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 97.9 คือ ติดตามเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก ไข้เลือดออก อูจจาระร่วง และโรคติดต่ออื่นๆ

4.2.2 การหาค่าเจตคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า

1. เจตติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่า เจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ $3.82 \pm .56$ สำหรับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีเจตคติมากที่สุดคือ ท่านภูมิใจ ที่ได้เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ $4.68 \pm .54$ และเจตคติน้อยที่สุด คือ การสาธารณสุขมูลฐานเป็นการแบ่งแยกชนชั้นโดยให้คนจนรักษาในหมู่บ้าน ส่วนคนรวยกลับส่งเสริมให้รักษาในโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ย(\bar{x}) เท่ากับ 2.54 ± 1.3

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ $4.35 \pm .48$ สำหรับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีแรงจูงใจมากที่สุดคือ การได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลฟรีทั้งครอบครัวของท่านในฐานะที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขมีค่าเฉลี่ย(\bar{x}) เท่ากับ $4.48 \pm .78$ และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยให้การสนับสนุนการดำเนินงานใน ศสมช. หมู่บ้านของท่านอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ย(\bar{x}) เท่ากับ $4.48 \pm .62$

4.2.3 การหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า
 เพศ สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และ
 งบประมาณ การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน เจตคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
 เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยมีค่าสัมประ
 สัมพันธ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.475 มีผลต่อตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว อธิบายการผันแปร
 ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้ร้อยละ 47.5

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านใน
 อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ได้แก่ เพศ สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน การ
 ได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน
 เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการ
 ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ที่ปัจจัยบางอย่างสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ซอทิพย์
 บรมธนรัตน์ และคณะ (2539 : 76-82) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข
 มูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ณ ศูนย์สาธารณสุขมูล
 ฐานชุมชน (ศสมช.) ผลการศึกษา พบว่า มีเพียงปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาท
 หน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน คือ ปัจจัยแรงสนับสนุนทางสังคมเท่านั้น
 ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบได้กับการได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ
 ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และสอดคล้อง
 กับผลการวิจัยของ ปณีชดา ต่วนชื่น (2541 : 94) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน
 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในงานสาธารณสุขมูลฐานเขตชนบท จังหวัด
 สมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า เจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
 ประจำหมู่บ้าน มีผลต่อการการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
 เขตชนบท ในงานสาธารณสุขมูลฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และอาสาสมัคร
 สาธารณสุขประจำหมู่บ้านเขตชนบท ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน ปฏิบัติงาน
 สาธารณสุขได้แตกต่างกัน ส่วนระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน ปฏิบัติงานสาธารณสุข
 มูลฐานได้แตกต่างกัน

แต่ผลการศึกษาในครั้งนี้ ชัดแย้งกับผลการศึกษาของ พิระศักดิ์ รัตนะ (2543: 69) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตชนบท จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า เพศชาย เพศหญิง และประสบการณ์ในการให้การรักษาพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ปัจจัยต่างๆย่อมมีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทุกพื้นที่ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่สนับสนุน ส่งเสริมให้ความรู้ ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างสวัสดิการให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

5.2 ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่า

5.2.1 การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับการวิจัยของ วิรัตน์ ศรีรักษ์ (2546:95) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอภูผินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง โดยกิจกรรมที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 97.9 คือ ติดตามเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก ไข้เลือดออก อุงจาระร่วง และโรคติดต่ออื่นๆ ที่นานๆครั้งปฏิบัติงาน ร้อยละ 31.3 คือ การปฐมพยาบาลเจ็บป่วยเบื้องต้น เช่น แผลลอก น้ำร้อนลวก และที่ไม่เคยปฏิบัติงาน ร้อยละ 3.8 คือ แนะนำผู้ปกครองแปร่งฟันที่ถุกวิธี ดูแลทำความสะอาดฟันเด็กให้ถูกต้อง และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.2 การหาค่าเจตคติ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย พบว่า

1. เจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปณีชดา ต่วนชื่น (2541 : 94) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในงานสาธารณสุขมูลฐาน เขตชนบท จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า เจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีผลต่อการการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เขตชนบท ในงานสาธารณสุขมูลฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย เจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีเจตคติในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นั้นหมายความว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

ประสบความสำเร็จ และความภูมิใจที่ได้ทำงานเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ช่วยเหลือแก้ปัญหาทางสาธารณสุขมูลฐานให้กับชาวบ้าน และสามารถทำให้เกิดเครือข่ายองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการจูงใจ อี. อาร์. จี. ของอัลเดอร์เฟอร์ (E.R.G.Theory) ซึ่ง อัลเดอร์เฟอร์ ผู้สร้างทฤษฎีได้จำแนกความต้องการออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต ความต้องการที่จะสัมพันธ์กับผู้อื่น และความต้องการเจริญก้าวหน้าในชีวิต

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีแรงจูงใจ- คำจูง(The motivation-hygiene theory) ของ เฮอรัชเชอร์เบิร์ก และคณะ (Herzberg and et al. 1959: 113-115; อ้างใน ไพฑูริย์ ผ่องใส.2531: 216) ได้ศึกษาค้นคว้า เสนอความคิดเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงาน ว่าคนที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีปัจจัยเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความพอใจที่จะทำงานมี 5 ประการ ดังนี้

1. ความสำเร็จในงานที่ทำ (Achievement) หมายถึง การที่บุคคลมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น ครั้นผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพอใจในผลงานสำเร็จของงานนั้นอย่างยิ่ง

2. การได้รับการยอมรับนับถือ (Recognition) หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้มาขอคำปรึกษา และบุคคลในหน่วยงานหรือบุคคลทั่วไป การยอมรับนับถือนี้อาจอยู่ในรูปของการยกย่องชมเชย แสดงความยินดีการให้กำลังใจ หรือการแสดงออกอื่นใดที่ทำให้ถึงการยอมรับในความสามารถ

3. ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ (Work it self) หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความริเริ่มสร้างสรรค์ ทำทนายให้ต้องลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะทำตั้งแต่ต้นจนจบได้โดยลำพังเพียงผู้เดียว

4. ความรับผิดชอบ (Responsibility) หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ ๆ และมีอำนาจรับผิดชอบอย่างเต็มที่ ไม่มี การตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

5. ความก้าวหน้า (Advancement) หมายถึง การได้รับเลื่อนระดับขึ้น การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น มีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ได้รับการฝึกอบรมและดูงาน ถ้ามีสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นที่จะทำให้คนอยากที่จะทำงานด้วยความเต็มใจและมีความสุข

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้พบข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครประจำหมู่บ้านและงานสาธารณสุขมูลฐาน ไว้ดังนี้

1. ให้มีการสนับสนุนงบประมาณให้กับศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ด้านครุภัณฑ์การแพทย์ วัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์และยา ให้เพียงพอในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
2. จัดสรรเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ตลอดทั้งไม่มีเบี้ยเลี้ยงประชุม เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน
3. ส่งเสริมสนับสนุนอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง จะทำให้เกิดทักษะ ความชำนาญ ได้รับการยอมรับเชื่อถือจากชุมชน
4. สร้างความพึงพอใจ โดยการยกย่องให้เกียรติ ให้รางวัลตอบแทนในความเสียสละของอาสาสมัครประจำหมู่บ้านอย่างเท่าเทียมและทั่วถึงกัน จะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของงานเกิดขึ้น
5. จัดสวัสดิการให้กับครอบครัวอาสาสมัครประจำหมู่บ้านด้านการรักษาพยาบาลหรือบริการพิเศษจากกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นค่าตอบแทนความเสียสละ

7. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาเพื่อวัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เปรียบเทียบระหว่างแต่ละพื้นที่
2. ควรศึกษาเจตคติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ค่องานในหน้าที่ต่อหน่วยงาน
3. ควรศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ สภาพชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณีแต่ละท้องถิ่น จะทำให้ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากคนในชุมชนอย่างเต็มที่ เกิดผลคุ้มค่ากับงบประมาณ